

TÁJÉKOZTATÓ

a város infrastrukturális állapotfelméréséről.

A Képviselő-testület decemberi ülésén döntés született arról, hogy az iroda készítse el a város átfogó infrastrukturális állapotfelmérését, rangsorolva az elvégzendő beavatkozásokat fontossági sorrendben az alábbi területeket érintően:

1. Belvíz- és csapadékvíz elvezető rendszer állapota
2. Utak állapota
3. Járdák állapota
4. Játsszóterek állapota
5. Külterületi utak, hidak állapota

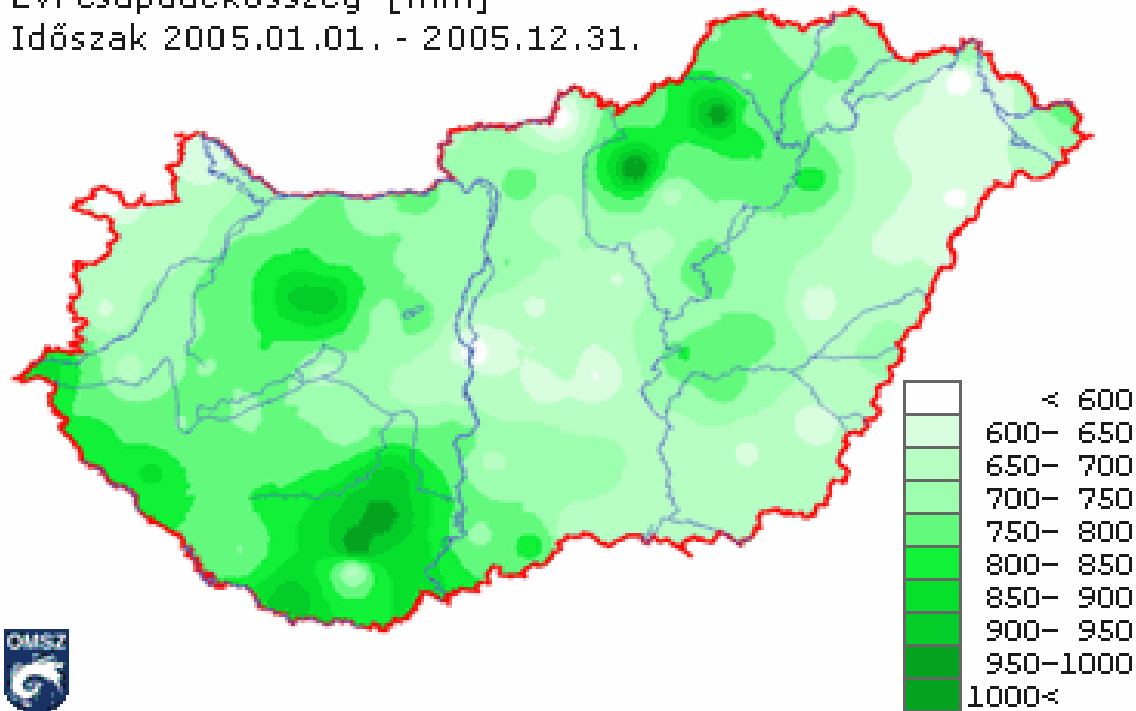
1.) Belvíz-, és csapadékvíz elvezető rendszer állapota

A belterület domborzatával kapcsolatban általánosságban elmondható, hogy az északkeleti városrész még a Hajdúsági löszhát dél-nyugati lejtőjéhez sorolható, nagyobb eséssel, míg a Belső-Kösely közelében és azon túl már síkvidéki jellegű a terület, kisebb de a Keleti főcsatorna felé még mindig folyamatos eséssel. Jellemző terepmagasságok a belső Kösely mentén 91,00 mBf, a belterület észak-keleti határán 98,00 mBf, míg a völgyekben (Csónakázó tói csatorna völgye, Ádámdülői csatorna völgye, Nyugati csatorna völgye) 90,00 mBf szint is előfordul. Az átlagos terepesés északkeleten 2-3 %, a délnyugati részeken 0,5-1,5 %.

A városban nincs hivatalos csapadékmérő állomás, így a szomszédos állomásokból lehet következtetni a csapadék mennyiségére. Nagyobb értékek főleg a megye észak-keleti részén fordulnak elő, dél-nyugati irányban a csapadék mennyisége csökken. Az OMSZ adatai alapján 2005 évben a lehullott csapadék mennyisége országos átlagban mintegy 20%-al haladta meg a sokévi átlagot, mely csapadékmennyiség országon belüli megoszlása a sokévi átlagnak megfelelően alakult. Ezen adatok alapján Hajdúszoboszlón lehullott évi csapadék mennyisége 650-700 mm közé tehető.

Az is megállapítható, hogy az ország legcsapadékszegényebb vidékei az alföldi területek és az észak-nyugati országrész.

Évi csapadékösszeg [mm]
Időszak 2005.01.01. - 2005.12.31.

E rövid kitekintés után elemezzük városunk csapadékvíz elvezetését. Az elmúlt időszak csapadékosabb időjárása következtében napirendre került a belterületi csapadékvíz-csatornahálózat további fejlesztése. Átfogó tanulmányterv erre vonatkozóan 1978-ban majd 2000 évben készült. A későbbi anyag is már 7 éves, felülvizsgálatra szorul, mely csak részben használható egy most beinduló fejlesztési programhoz.

A város csapadékvíz elvezetésének főbb jellemzőit a vízrajzi adottságok nagymértékben meghatározzák, azonban a rendszer kialakításánál sok olyan döntési szituáció van, melyek a további üzemeltetés feltételeit lényegesen befolyásolják.

Az 1978-ban, majd a 2000-ben készült tanulmányterv az akkor felmerült koncepcionális kérdésekre, illetve a kialakult adottságok figyelembe vételével adott megoldási javaslatokat. Az ezt követő időszakban azonban a fejlesztéseknél a döntéshozók nem minden esetben követték a tanulmánytervi előirányzatokat, ami részben a magas beruházási költségigénnyel magyarázható, részben azzal, hogy ebben az időben egy szárazabb időjárási periódus alakult ki, s a csapadékvíz-elvezetés prioritása csökkent.

Az előző évek beruházásai a jelenlegi működési szisztémát javították, (egy távlati, kívánatos állapot ellenében is), néhány esetben beruházási eszközök hiánya vezetett a rendszer működését rontó döntéshez-beruházáshoz.

A fejlesztések irányának és ütemének meghatározását megelőzően az alábbi fontos **alapelvet** javasoljuk rögzíteni:

A város belterületén csak burkolt medrű vagy zárt csapadékvíz csatorna épülhet, földmedrű árok építése csak abban az esetben fogadható el, ha az szivárgó illetve szikkasztó jellegű.

Ezen túlmenően a város csapadékvíz elvezető rendszerének hierarchiájában az alábbi szempontok érvényesülését tartjuk fontosnak:

- A csapadékvizet a városból kifelé kell vezetni (Az állami befogadó Kösely a város keleti és déli oldalát érinti, de a nyugati oldalon is van főgyűjtő. Nem jó megoldás hogy - pl. a Hajdú utca vizét - előbb kivezetjük a város szélére, majd keresztül vezetjük a városon, közben kétszer átemeljük. Az Új utcai átemelő kifejezetten logikátlan, hiszen ha már szükséges az átemelés, akkor miért nem a külső befogadóba emeljük a vizet, miért egy belső főgyűjtőbe?)

- Prioritást kell hogy kapjon a jövőben a városból kivezető főgyűjtők rendbetétele, hiszen ezek nem megfelelő működése alapjaiban gátolja a további csatlakozó hálózat biztonságos üzemelését. Ezt követően az 1-2-3 rendű csapadékvíz gyűjtő csatornák, majd legvégül a mellékcsatornák - elvezető árkok - felújítását szükséges elvégezni.

- Biztosítani kell a meglévő elvezető rendszer (zárt és nyitott csatornák, műtárgyak, átemelők) biztonságos üzemeltetéséhez és karbantartásához szükséges mértékű pénzügyi fedezetet. (A pénzügyi fedezetet a beavatkozások gyakoriságától és minőségétől függően kell megállapítani. Pl.: földmedrű főgyűjtők mederszelvényének felújítását 4-5 évenként, Csónakázótó levezető csatorna és a belső Kösely főgyűjtő iszaptalanítását 5 évenként, a nyitott főgyűjtők mederpartjai kaszálását évente kettő-három alkalommal, a zárt csatornák víznyelőinek tisztítását évente, a zárt gyűjtők vezetékmosását 5-8 évenként, szivattyúk felújítását 10 évenként be kell tervezni.

- A belvizes gondokkal érintett területekről érkező vizek levezetéséhez elsősorban a gyűjtők felújítása szükséges, hiszen csak így biztosítható akár a rendkívüli időjárási körülmények következtében lezúduló, jelentős mennyiségű csapadékvíz megfelelő elvezetése.

Itt kell viszont megemlítenünk azt is, hogy néhány esetben olyan lefolyástalan területek is vannak a városban, ahol a feltételek hiányában (pld: az árkot betemették, ráépítettek, vagy rosszabb esetben csak magántulajdonban lévő területen keresztül lehetséges a vizet elvezetni.) nem lehetséges jó műszaki

megoldást találni a csapadékvíz elvezetésére vagy annak időbeni megvalósítása hosszadalmas. (hatósági eljárás)

A legoptimálisabb esetben az alábbi szempontok maximális figyelembevételével, azok egyidejű teljesülésével szabad meghatározni a fejlesztési feladatokat :

- a víz és földvédelmi szempontok érvényesítése,
- a biztonságos működés feltételeinek megvalósítása,
- a lefolyástalan területek vízelvezetése,
- a nem működő elvezető rendszerek felújítása,
- a gazdaságos üzemeltetés feltételeinek biztosítása,

Első lépésként úgy ítéljük meg, hogy a meglévő tanulmányterv felülvizsgálata szükséges, melyet csak külső szakértő bevonásával - díjazás ellenében - tud az iroda elkészíttetni. A felülvizsgálat várható költsége 16 MFt. Ezen felülvizsgálati anyag képezné alapját az elvégzendő munkálatoknak, mely az állapotfelvételen túl javaslatokat adna a szükséges mértékű beavatkozásokra is, vagyis meg kell felelnie a hatósági előírásoknak, alkalmasnak kell lennie az elvi vízjogi engedély beszerzésére, továbbá alapul kell szolgálnia a további részletesebb tervek elkészítéséhez (pályázaton történő részvételhez). A felülvizsgálattól függetlenül kötelezettsége van az önkormányzatnak (2003 évi vízügyi hatósági határozat alapján) a már elkészült, de vízjogi létesítési engedéllyel nem rendelkező csapadékvíz-elvezető csatornák fennmaradási engedélyének beszerzésére, mely ezen összegből pótolhatóvá válna. Ennek hiányában további csatlakozó hálózati elemek vízjogi engedélye sem szerezhető be!

A rendelkezésünkre álló tanulmányterv, valamint a Városgazdálkodási ZRt. több éves üzemeltetési tapasztalata birtokában az alábbiakban tárjuk fel közös javaslatainkat a szakmai szempontból fontosnak ítélt beavatkozásokról.

Elsődleges szempont, hogy a város csapadékvíz hálózatát, mint rendszert kell tekinteni, a rendszer egésze egyes elemeinek összefüggései szem előtt tartásával.

A különböző fejlesztések megvalósítását megelőzően el kell készíttetni a szükséges vizsgálatokat és vízjogi létesítési engedélyes tervdokumentációkat, valamint be kell szerezni a hatósági engedélyeket. Az általunk összeállított anyag a továbblépés érdekében nem pótolja a szükséges, külső szakértő által készítendő vizsgálat dokumentumait.

A 2000-ben készült tanulmányterv alapján a város 7 db vízgyűjtő területre osztott. (I. Belső-Kösely, II. Csónakázótói, III. Bánomkerti, IV. Északi, V. Nyugati, VI. Déli, VII. Keleti vízgyűjtő) A város belterületén összegyűjtött csapadékvíz elvezetése a külterületi befogadóba - Kösely főcsatorna - 5 ponton történik, az Északi övcsatornán, az Ádámdülői csatornán, a D-2-0-0 jelű (Keleti utca és Déli sori) csatornán, a Belső Kösely főgyűjtőn és a Csepű sori csatornán keresztül.

A jelenleg működő rendszer koncepciójában az alábbi hibákat látjuk, mely problémák megoldására hosszútávon - az üzemeltetővel közösen - az alábbi beruházások megvalósítását javasoljuk:

I. vízgyűjtő terület, a Belső Kösely vízgyűjtője

Főgyűjtő csatorna

1.) A Belső-Kösely főgyűjtő a természetes Kösely völgyvonulat része, jelenlegi funkciója a Kösely főcsatornáról való leválasztásával alakult ki. Helyzete a legösszetettebb és egyben legproblematisabb is a belterületi főgyűjtők között. Három szakaszra bontható:

a.) A Csepűsori csatorna kiágazásától az Új utcáig terjedő kiburkolt szakasz. A tanulmányterv alapján a csatorna fenékszintje indokolatlanul mély, így a Kösely tartós vízszintje mellett is igen jelentős vízmélység marad a csatornában a Kösely főcsatorna felé történő elvezetés esetén. A Belső-Kösely vizeinek egyrésze a Hortobágy-Berettyó főcsatorna kedvező vízállása esetén gravitációs úton is elvezethető a Csepűsori csatornán keresztül a Kösely főcsatornába. A főcsatorna magasabb vízállása esetén, a visszaduzzasztás elkerülése érdekében tiltós-csappantyús műtárgy beépítése válik szükségessé. A túlzott lemélyítés itt

is megfigyelhető, de a pangó vizek miatti kellemetlenség lényegesen kisebb a lakott belterületről való távolság miatt.

b.) A Csepűsori kiágazástól a sósvíztároló zárótöltéséig terjedő nyílt, földmedrű szakasz.

c.) A csatorna Új utcától délre eső, nyílt földmedrű szakasza. A Belső Köselyben összegyűjtött vizet átvezetjük a városon (egyik szélétől a másikig) miközben a közbenső átemelő szivattyúk a központi szivattyú telepre emelik rá a vizet. Ez egy igen lassú lefolyást eredményező, (puffertároló hiányában) a sósvíz átemelő fölösleges kapacitásnövelését igénylő állapot, mely hátrányos és sokáig nem tartható. Meg kell vizsgálni a **Belső Kösely** Új utcától délre eső

szakasza lejtésének megfordítását, mederburkolását, a meder külterületi helyreállítását, így közvetlenül a befogadóba kellene átemelni a vizet.

A Belső Kösely déli „vége” magánterületen van, vagy szolgálmi joggal vagy kisajátítással kell biztosítani a szükséges területet. A tervezés és kisajátítás költségeit mintegy **20 MFt**-ra, míg a kivitelezést **25 MFt**-ra becsüljük. (Ezzel jelentősen lerövidülne a Sarló – Ék – Szík – Hajdú utcákon összegyűjtött csapadékvíz elvezetése a belterületről.) A tanulmányterv erre vonatkozó fejezete is megállapította, hogy a jelenlegi mély szintű, szivattyús vízvezetés nem indokolt. Javasolta a meder feltöltését, s a völgyfenéken egy vápaszerű csatorna kialakítását a Kösely főcsatorna felé való lejtéssel. Ez esetben az Új utcai átemelő csak rendkívüli esetekre vonatkozó biztonsági szerepet kap, rendszeres üzemelésére nincs szükség.

Gyűjtő csatorna

1.) A város I. vízgyűjtő területén évek óta problémát okoz a **Dankó utca** és a **zöldségpiac** csapadékvíz elvezetése, mely probléma egyik oka, hogy a Dankó utca és **Fogthü** utca közötti ingatlanok kertvégeiben található egykori nyílt csapadékvíz elvezető árkot évekkel ezelőtt a tulajdonosok betemették, a zárt elvezető nyomvonal bizonytalan, tisztító műtárgyak nincsenek, fenntartása nagy kockázattal jár. Az érintett terület csapadékvíz elvezetésének tervezési és megvalósítási költségeit **16,5 MFt**-ra kalkuláljuk.

A **Dankó utca** Bethlen utca felőli végét érintő csapadékvíz elvezetésre vonatkozóan már rendelkezünk engedélyes tervvel, így megvalósítása során a rendelkezésre álló rövid idő alatt a lehetséges pályázati anyaga - amennyiben a pályázati feltételeknek egyébként megfelel - gyorsan elkészíthető. A megvalósítás során 155 m zárt szakasz szükséges kiépíteni, mintegy 200 m folyókát aszfaltozással, melynek költségeit **10 MFt**-ra kalkuláljuk.

Ezen túlmenően megvizsgálni szükséges a **Kenézy zug** csapadékvíz elvezetésének lehetséges módjait, mely történhet a Kenézy utca – Erzsébet utca – Belső Kösely nyomvonalon új csatorna kiépítésével, vagy a Kenézy utca – Csanády tér – Böszörményi út – Belső Kösely nyomvonalon.

2.) A **Dózsa György út** Nádudvari út és a város belterületi határáig terjedő szakaszán csak a páratlan oldalon, a Zrínyi Miklós utcától a Nyugati sorig van megfelelően működő és mederburkolattal ellátott árok. Véleményünk szerint a teljes szakaszon kiemelt útszegély, kerékpárút (kerékpársáv) és zárt vízvezetés kiépítése biztosítaná a városias és jól rendben tartható közterületet.

A csapadékvíz elvezetését a közút rekonstrukciójával egyidejűleg, a Magyar **Közút Kht.-vel**, mint közútkezelővel **közösen** kellene megvalósítani. A költségek nehezen kalkulálhatók, hozzávetőlegesen **150 MFt**-ra tehető. Ez a fejlesztés véleményünk szerint az Észak-alföldi Operatív Program akciótervében

szereplő, a regionális és helyi jelentőségű közúti közlekedési infrastruktúra fejlesztés (ÉAOP 2.2.1.) mostani céljaiba beilleszthető, mivel a Budapest felőli bevezető szakasz, az idegenforgalmi szempontokat is érvényesíteni lehet.

Vízelvezető árok

1.) Nagyon fontos a **Sarló utcai** meglévő árok burkolása, rendbetétele. Itt 1320 m hosszon kell burkolatot készíteni megközelítőleg **14-15 MFt** értékben.

II. vízgyűjtő terület, a Csónakázótó levezető csatornájának vízgyűjtője

Főgyűjtő csatorna

1.) A belterületről a csapadékvíznek csupán kb. 30 %-a folyik gravitációsan a befogadó Köselybe, míg 70 %-át szivattyúkkal kell átemelni. A csónakázó tó felületének lecsökkentésével kisebb lett a bánomkerti csapadékvíz és használt gyógyvíz (sósvíz) puffertárolója. Ráadásul az átemelendő vízmennyiség a kiépítettség magas szintje miatt is igen gyors lefolyású, mely a közeljövőben csak növekedni fog, ugyanis ezeken a vízgyűjtő területeken mennek végbe fejlesztések. (Bánomkert, II. lakóterület, városközpont).

Minderre tekintettel a több mint 15 éve épült **szivattyútelep** kapacitása belvizes időszakban nem elegendő, korszerűtlen, átépítése indokolt. A telep átépítésének költségeit mintegy **25 MFt**-ra kalkuláljuk. (gépészet, átemelő akna átépítése, rávezető szakasz burkolása). Ez igen sürgős feladat, ugyanis az átemelő állapota miatt a kis szivattyút nem tudják működtetni, a nagy szivattyú esetleges mozgatása, pedig nem lehetséges.

Az üzemeltető megítélése szerint a Belső Kösely Semmelweis utcai szakasz fenékszintje az optimálishoz képest alacsony, ezért a használt sósvíz miatt „állandó vízfolyás”-ként működik. Rendszeresen 60-80 cm víz folyik benne, ami miatt nem takarítható. A sósvíz leválasztásával, a meder folyási szintjének esetleges megemelésével „száraz meder” is kialakítható, mely csak esős időben lenne igénybe véve.

Vízelvezető árok

1.) A sósvíz jelenleg a csapadékvíz elvezető rendszerrel közös rendszert alkot, így a sósvíz folyamatos levezetése miatt a csapadékvíz nagyobbik részét szivattyúkkal kell átemelni. A **sósvíz leválasztása** fontos lenne a környezetvédelmi és közegészségügyi szempontok miatt (használt fürdővíz, „szennyvíz” folyik a nyílt árokban), ráadásul a külön összegyűjtött csapadékvizet ekkor nagyrészt gravitációsan is ki lehetne vezetni a városból, ezáltal a szivattyúkkal átemelt vízmennyiség jelentősen csökkenne. (magasabb

üzembiztonság mellett jelentősen csökkenne a szivattyútelep üzemeltetési költsége is)

Az új sósvíz levezető csatorna kiépítését követően mind a sósvíz, mind a Bánomkerti terület csapadékvize gravitációsan jutna el a tárolóba, majd a befogadóba.

A sósvíz zárt elvezető csatornában történő levezetésének (a csapadékvíz elvezető rendszertől különválasztva) lehetséges nyomvonala a József-Attila utca - Malom sor – Fehér utca - Ady Endre utca - Surányi János utca - külső puffer tároló - és a „Holt” Kösely, mint befogadó lenne. A tervezés és megvalósítás költségeit **66 MFt**-ra kalkuláljuk, ami nem tartalmazza a tó esetleges szigetelési kötelezettségét.

2.) Meg kell oldani a **Lovas utca** csapadékvíz elvezetését is. Ennek előfeltétele a József Attila utca útburkolat és csapadékvíz elvezetés rekonstrukciója. A Lovas utcán 150 m burkolt és 510 m zárt csatornát kell építeni, melynek várható költsége mintegy **12 MFt**-ra tehető.

3.) A **Major utca** csapadékvíz elvezetése sem megoldott, a nyílt árok nem ilyen sűrű beépítéshez való, a zárt szakasz keresztmetszete nem megfelelő. A csapadékvíz elvezetésének megoldását az út teljes rekonstrukciója (szélesítés, kiemelt szegély, parkolók) keretében javasoljuk megoldani. A **Szurmai** (575 m; 8.4 MFt), **Kölcsey** (400 m; 5.8 MFt), **Mikes** (186 m; 2.7 MFt) és **Ráday** (130 m; 2 MFt) **utcák** valamint a **Szabó László zug** zárt rendszerű csapadékvíz elvezetésének feltétele, hogy elkészüljön a József Attila utcai, a Lovas utcai valamint a Major utcai beruházás.

III. vízyűjtő terület, a Bánomkerti vízyűjtő

Gyűjtő csatorna

1.) A Bánomkerti városrész csapadékvizének a csónakázó tóról történő leválasztást követően a csapadékvíz egy új nyomvonalon, a repülőtéri - Malom sori levezető - és az északi felfogó csatornán keresztül történhetne, így gravitációsan érkezne a csapadékvíz a Holt Köselybe. A tervezés és megvalósítás költségeit **50 MFt**-ra kalkuláljuk.

2.) A Bánomkertben található „fa” utcák térsége igen elmaradott a csapadékvíz elvezetés kiépítettsége tekintetében. A terület vízelvezetésének biztosításához a **Pávai Vajna** utcán 620 m zárt csatornát kell építeni (**12.5 MFt**), mely a Tölgyfa utcán épített zárt csapadékvizelevezetőbe beköthető. Ehhez csatlakoznak a

Nyárfa (260 m; 5.2 MFt), az Akácfa (290 m; 5.8 MFt), Hársfa (380m; 7.6 MFt), Bródy Sándor (612 m; 12.2 MFt), Radnóti (150 m; 3 MFt), Madách (150 m; 3 MFt), Thököly (460m; 9.2 MFt), Eötvös (245 m; 4.9 MFt), Diófa (396 m; 7.9 MFt), Liget (500 m; 10 MFt) utcák.

IV. vízgyűjtő terület, az Északi (Malom sor) vízgyűjtő

Gyűjtő csatorna

1.) A IV. sz. vízgyűjtő terület gyűjtője a Malom sori horgásztó létesítése kapcsán két részre szakadt.

- A Surányi utcai alsó szakasz a horgásztótól indul és a Fazekas Mihály utcáig zárt, illetve burkolt, a Fazekas Mihály utcától földmedrű.

- A Malom sorra lejtő (Fehér, Radó, Újvárosi) utcák csapadékvizének elvezetéséhez ki kellett építeni a Malom sori csatornát a K-Ny-i felfogó csatornával összekötő földmedrű árkot 1 km-t meghaladó hosszban. Ez a korábbihoz képest jelentősen rosszabb állapot, hiszen egy ilyen hosszúságú, nagy szelvényű, kis lejtésű földmedrű csatorna fenntartása sokba kerül.

A **Malom sori gyűjtő** csatorna rekonstrukciója és mederburkolása válik szükségessé, melynek költségeit **12-14 MFt**-ra kalkuláljuk.

Vízelvezető árok

1.) A **Vadas** utcán 980 m nyitott, burkolt árkot és 200 m zárt csapadékvíz elvezetőt kell építeni, ennek költségei 15 MFt összegre tehető.

2.) Az **Ady Endre** utca meglévő nyílt árok rendszer rekonstrukciója kapcsán annak mederburkolása kívánatos, melynek kalkulált költsége a Malom sor és Surányi János utca közötti szakaszra vonatkozóan 9.9 MFt. Ezen túlmenően az Ady Endre utcai vízelvezető rendszer útalatti átereszei (Malom sori, Dede zugi) szintbeli viszonya nem megfelelő, átépítése igen költséges (útfelbontás), így viszont pangó víz található esőzés után az árokban.

3.) A **Fehér** utcán 380 (teljes hossza 460 m) m nyitott, burkolt árkot kell építeni, ennek várható költsége 4.2 MFt.

4.) **Radó** utcán 200 m nyitott burkolt árok létesítésének várható költsége **2 MFt**.

5.) **Újvárosi** utcán 490 m nyitott burkolt árok létesítésének várható költsége **5.5 MFt**.

6.) Vénkert területén a **Matthiasz János** utcán, a **Kocsis Pál** utcán és a **Fazekas Mihály** utcán összesen mintegy 1000 m nyitott burkolt csapadékvíz elvezető árkot szükséges építeni, melyek beköthetőek a Surányi János utcán meglévő zárt és nyitott burkolt árokba. A megvalósítás költségeit **11 MFt**-ra kalkuláljuk. A Surányi János utcai vízvezető a Fazekas Mihály utcától (450 m) földmedrű, melynek esetleges burkolását 5 MFt-ra kalkuláljuk.

V. számú vízgyűjtő terület, a Nyugati vízgyűjtő

Főgyűjtő csatorna

1.) A terület főgyűjtője az Olajmalom utcai csatorna és a Nyugati sori árok. Az **Olajmalom utcai** gyűjtő üzemeltetése nehézkes, mert kertvégeken van, mederburkolata több helyen cserére szorul. Számításaink szerint 200 m hosszúságban kell a mederelemeket cserélni, ennek várható költsége **3 MFt**.

2.) A **Nyugati sori** földmedrű árok tulajdonképpen betölti szerepét, de az eltérő időben épült bejárók átereszei hibás elhelyezése miatt állandóan van benne pangó víz. A terület intenzív beépítésével megnőtt az igény a meder burkolására. Ezt a munkát mindenképpen össze kell hangolni az út rekonstrukciójával, annál is inkább, mert vannak olyan szakaszok, ahol az útnak nincs meg a megfelelő biztonságos padkája sem. A csapadékvíz elvezetés rekonstrukciójának költségeit az útrekonstrukciónál is szerepeltettük, a meder burkolását hozzávetőlegesen **20-25 MFt**-ra kalkuláljuk.

Elvezető csatorna

1.) Az elmúlt évben elkészült **Mező** és **Fertő** utcák földmedrű árkait ki kell burkolni, mert látható, hogy a földmedrű árkok fél-egy év után szinte használhatatlanok. Ki kell még burkolni ezen a városrészén a **Zrínyi** és **Bordángát** utcai árkokat is (3420 m), valamint meg kell oldani a Zrínyi – Nádudvari utcák találkozásánál levő bolt előtti tér csapadékvíz elvezetését. Ennek várható költsége 40 MFt. A **Hamvas** utcán a mederburkolás 1.100 m hosszon 13 MFt-ra becsülhető.

2.) A **Bem** utca esetében a meglévő, de rosszul funkcionáló beton folyókát fel kell újítani, illetve burkolt árkot kell kiépíteni 415 m hosszúságban. Ennek várható költsége 4.6 MFt.

3.) A **Hunyadi** utcában sincs burkolt árok, ezt is ki kell építeni 720 m hosszúságban, ennek várható költsége 7.9 MFt.

VI. számú vízgyűjtő terület a Déli vízgyűjtő

Főgyűjtő csatorna

1.) A Déli sori főgyűjtő a TIGÁZ ZRt. előtti termálkúttól indul és gravitációsan rövid úton folyik a külső Köselybe. A főgyűjtő egyrészt a Róna IM Kft. területén keresztül vezet (telephelyen belüli iránytöréssel), a külső szakaszon pedig a rézsú tetején (körömpontján) épült kerítés akadályozza a szabad karbantartást

Déli sori főgyűjtő csatorna, valamint az Ádám dűlői csatorna rekonstrukcióját a befogadóig meg kell oldani, hogy a VI. és VII. számú vízgyűjtőn keletkező csapadékvíz biztonsággal ki lehessen vezetni a városból. Ennek a munkának indokoltságát jelzi, hogy az Észak-alföldi Operatív Program csak abban az esetben támogatja a belterületi belvízprogramokat, amennyiben külterületen is biztosított a csapadékvíz továbbvezetése és befogadása.

A **Déli sori** főgyűjtő csatorna rekonstrukciójának kalkulált költsége a befogadóig **26,2 MFt.**

Gyűjtő csatorna

1.) A Tokay utcai árok a vízgyűjtő területével együtt, valamint a „Hét vezér” lakótelep az I. számú vízgyűjtő területbe van bekapcsolva. Véleményünk szerint megfontolandó, hogy ehelyett a Bajcsy Zsilinszky utca folytatásában, a külső Köselybe kellene bevezetni.

A külterületi szakasz megépítéséhez kisajátítási eljárást is le kell folytatni előzetesen. Ebben az esetben egy új átemelő létesítése válik szükségessé, melynek várható költsége 40.MFt.

Ennek függvényében a **Hétvezér telep** teljes vízelvezetését meg kell tervezettni. Mintegy 2950 m hosszon, melynek költsége várhatóan 3 MFt.

2.) A Túri utca Törő zug között elhelyezkedő terület egy igen mélyfekvésű terület, ahol sajnos a korábbi ingatlan értékesítések következményeként nem biztosított a csapadékvíz lefolyása. Tipikusan olyan lefolyástalan terület, ahol a feltételek hiányában (csak magántulajdonban lévő területen keresztül lehet a vizet elvezetni) nem lehetséges jó műszaki megoldást találni a csapadékvíz elvezetésére. A feltételek biztosítása esetén a **Törő zug** csapadékvizének

lefolyását a Déli soron található gyűjtő csatornába történő bekötéssel lehetne biztosítani, melynek kalkulált költsége **3,8 MFt**.

3.) A **Keleti utcai** kislejtésű kétoldali burkolt árok sok vizet gyűjt, a lassú lefolyás miatt nagyobb esőnél kiönt. A Déli sori főgyűjtőbe való befolyást kell akadály-mentesebbé tenni nyomvonal módosítással. A kivitelezés során kb. 80 fm burkolt árok kerülne kiépítésre két út alatti átvezetéssel hozzávetőlegesen **2 MFt** összegben.

Vízelvezető árok

1.) **Beódy Mátyás** utcán 190 m nyitott burkolt árok létesítésének várható költsége **1.9 MFt**.

2.) **Kiss Pál** utcán 290 m nyitott burkolt árok létesítésének várható költsége **2.9 MFt**.

3.) **Makkos Ferenc** utcán 360 m nyitott burkolt árok létesítésének várható költsége **3.6 MFt**.

4.) **Hathy János** utcán 380 m nyitott burkolt árok létesítésének várható költsége **3.8 MFt**.

5.) **Papp István** utcán 420 m nyitott burkolt árok létesítésének várható költsége **4.2 MFt**.

VII. vízgyűjtő terület (Csontos ér, Ádámdűlői csatorna), a Keleti vízgyűjtő

Főgyűjtő csatorna

1.) Az **Ádám dűlői csatorna** rekonstrukciójának költsége nehezen kalkulálható, hiszen a nyomvonal biztosítása érdekében a Kender utca végén un. „fogott” telekre épült lakóházakat kellene lebontani, illetve külterületi szakaszon a MÁV és a Magyar Állam tulajdonában lévő ingatlanokon keresztül biztosított a csapadékvíz levezetése.

Az Ádám dűlői csatorna a régi sportpályától indul és gravitációsan vezeti a vizet a külső Köselybe. A csatorna mederburkolata jó állapotú, karbantartása könnyű, mivel legalább az egyik oldalán gépkocsi közlekedésre alkalmas közterület van.

Gyűjtő csatorna

1.) A Csontos utca – Vásártér sori burkolt árok vize a répatároló alatti zárt csatornán keresztül van a Csontos éri csatornába kötve. A csatorna alapvetően jól működik, de a szintkülönbség hiánya, a többszöri irányváltás és a réparakodón a csatornába bekerülő föld miatt a Vásártér sori árokban mindig van pangó víz. (Ha a zárt szakaszból két iránytörés kikerül, akkor a Csontos éri árok alsóbb szakaszába -5-10 centivel mélyebbre- be lehetne kötni. Jobb lenne egy nyílt burkolt árok, de az átvágná a MÁV tulajdonában lévő réparakodó területét. A réparakodón meg kellene szüntetni a víznyelőket, mert a bemosódó föld a lejtés nélküli csatornán visszaduzzaszt. Ebben az esetben a rakodóterület tulajdonosa folyókával elvezetheti a vizet a zárt szakasz felett. A tisztítás továbbra is biztosított marad a meglévő tisztítóaknákkal.

2.) A Csontos éri gyűjtő a Hőforrás utca elejéről indul gravitációsan vezeti a vizet az Ádám dűlői csatornába. A Rózsa utcánál található termál kutak csurgalékvize az Attila utcánál van bevezetve, emiatt a csatorna állandó vízfolyásként funkcionál. (Ezt is a többi sósvízhez kellene juttatni.) A csatorna az Árpád utca végén - Hőforrás utca és a Keleti utca sarkáig - zárt, onnan nyitott és burkolt. A Földvár utcai garázsok mögött igen szűk és mély, nehezen karbantartható. A Csontos utca és a réparakodó közötti szakasza megsüllyedt - kb. 25 cm víz áll benne-, de jó állapotú. A csatorna nyílt szakasza burkolt, a karbantartást nehezíti, hogy a Hőforrás - Csontos utca közötti szakaszán telkek oldal-, és hátsókertjében van.

3.) A **Báthory utcán** jelenleg meglévő zárt csapadékvíz elvezető rendszer eltérő időben, eltérő keresztmetszetekkel és eltérő minőségben készült, melynek átépítése mindenképpen indokolt, hiszen nagyobb terület vizét gyűjti. A zárt csatorna átépítésének illetve felújításának költségeit (350 m) **7 MFt**-ra kalkuláljuk.

4.) A VII. számú vízgyűjtőhöz tartozó területen megoldandó feladat még a **Hóvirág utca** csapadékvíz elvezetése, melyet össze kell hangolni az útrekonstrukcióval, hiszen a korábban nyílt árokként funkcionáló csapadékvíz elvezető árok magántulajdonban van, így korábban feltöltésre került. A közút számára kiszabályozott közterület jelenleg többnyire az útburkolat alatt létesítendő zárt csapadékvíz elvezető rendszer kiépítését teszi lehetővé.

Vízelvezető árok

1.) A **Dériné** és **Dobó István** utcákon az árok burkolása 2300 m hosszon **27 MFt**.

2.) A „virág” utcák csapadékvíz elvezetése sincs megoldva, ennek a területnek a befogadója a Hóvirág utcai csatorna, így annak tervezésénél erre is figyelemmel kell lenni. A „virág” utcákon a rendelkezésre álló paraméterekre tekintettel zárt elvezető rendszer létesítését javasoljuk, melyek kalkulált költségei az alábbiak:

Az Ibolya utca (100 m) 2.0 MFt, a Gyöngyvirág utca (240m) 4.8 MFt, a Jácint utca (120 m) 2.4 MFt, a Jázmin utca (100 m) 2.0 MFt, a Margaréta utca (160 m) 3.2 MFt, a Liliom utca (120 m) 2.4 MFt, a Muskátlí utca (380 m) 7.6 MFt, a Nefelejcs utca (145 m) 2.9 MFt, az Orgona utca (570 m) 11.4 MFt, a Pipacs utca (180 m) 3.6 MFt, a Rezeda utca (130 m) 2.6 MFt, a Rózsa utcán (280 m) 5.6 MFt, a Szarkaláb utca (180 m) 3.6 MFt és a Tulipán utca (300 m) 6.0 MFt.

A Bartók Béla utcába torkolló utcákon a csapadékvíz elvezetése útmenti folyókákkal van megoldva.

Ugyanakkor a fejlesztések megvalósításával egyidejűleg a meglévő belvízelvezető rendszer működtetésére jelenleginél többet kell fordítani, ha meg akarjuk tartani illetve tovább növelni a korábbi évek biztonságát és meg akarunk felelni a lakossági elvárásoknak is. Évek óta nem biztosított fedezet a meglévő zárt csapadékvíz elvezető rendszerek mosatására, holott a rendszeres karbantartás nélkül a rendszer feliszapolódik, a csapadékvíz elfolyása ezáltal lelassul, sok esetben teljesen lehetetlenné válik.

Sajnálatos tény az is, hogy a főgyűjtők nagy része csak kézi munkával tartható rendben, ami rendkívül drága.

Az Észak-alföldi OP 4.3.3. belterületi belvízvédelmi fejlesztések fejezete 9-350 MFt közötti összegű projektek támogatását irányozta elő. A Fejlesztési Ügynökség becslése szerint a támogatásban részesülő projektek száma 2007 és 2008 évben 7-7 db projekt, míg a várható támogatási összeg átlagosan, projektenként 200 MFt körül várható. A pályázat beadásának van egy fontos feltétele, mely a mai napig nem ismert számunkra. A Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium a területi környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságokkal egyeztetve a legsürgősebb beavatkozást igénylő belvizi öblözeteket meghatározza az év I. negyedében. Ennek függvényében csak az öblözetekhez tartozó települések adhatnak be pályázatot.

Azt tudnunk kell, hogy eddig a város sohasem volt benne a kiemelten veszélyeztetett belvizi öblözetben!

ÖSSZEGZÉS:

A fejezetben található problémák kezelésére az alábbiakban adunk javaslatot a fejlesztések megvalósításának - megfelelő pályázati forrás biztosítása mellett - sorrendjére:

1.) Város csapadék-, és belvíz elvezetési felülvizsgálati anyagának elkészítése	16 MFt
2.) Szivattyútelep felújítása	25 MFt
3.) Sósvíz leválasztása a csapadékvíz elvezető rendszerről	66 MFt
4.) a.) Hétvezér telep csapadékvíz elvezetése (Beödy Mátyás, Kiss Pál, Makkos Ferenc, Hathy János és Papp István utcák)	16.4 MFt
b.) Déli sori főgyűjtő csatorna rekonstrukciója	26.2 MFt
Túri utca és Törő zug vízelvezetése	3.8 MFt
Keleti utca árok	2 MFt
c.) A Dankó utca csapadékvíz elvezetése	10 MFt
Zöltségpiac, Kenézy zug vízelvezetés	16.5 MFt
d.) Olajmalom utcai gyűjtő mederburkolása	2 MFt
Mező, Fertő, Zrínyi és Bordángát utcai árkok burkolása	40 MFt
Hamvas utca mederburkolása	13 MFt
5.) Bánomkert csapadékvízének leválasztása a csónakázótóról	50 MFt
Malom sori levezető csatorna rekonstrukciója	12 MFt
6.) A Belső Kösely Új utcától délre eső szakasza lefolyás irányának megfordítása	45 MFt

2.) Belterületi utak állapota

A városban a burkolt utak aránya megközelíti a 100% -ot, csak néhány utcában nincs még szilárd burkolat kiépítve. Sajnálatos tény az is, hogy meglévő burkolt úthálózatunk nagy része nem megfelelő szélességű és minőségű! A megnövekedett teherforgalom következtében idő előtt tönkrementek. A város egész területén egységes minőségű úthálózat biztosításához el kell kezdeni azok ütemezett felújítását. A munkálatok a szennyvízcsatorna hálózat építés befejező

üteme megvalósítása során már nem érintett utcákban lehetséges. Az úthálózat felújítása során az alábbi csoportosítás szerint javasoljuk elkülöníteni a szükséges beavatkozásokat:

Teljes útrekonstrukció

1.) A **József Attila** utca (hossza: 910 m, felülete: 5.900 m²) rekonstrukciója tartalmazza a jelenlegi burkolat profilozását és burkolatának megerősítését (1 rtg – 6 cm) kétoldali szegély kiépítésével, a csapadékvíz elvezetést, melynek becsült költsége **50 MFt**. Az utca páros oldalában a Gambrinus üzletháztól a Major utcáig szükség esetén javasolt **parkoló**helyek kialakításának vizsgálata, melynek kalkulált költsége megvalósítása esetén **15 MFt**.

2.) A **Hőforrás utca** (hossza: 1.950 m, felülete: 14.000 m²) burkolat megerősítése 1 rétegben, kétoldali szegéllyel cca. **63 MFt**-ra tehető.

3.) A **Major utca** (hossza: 400 m, felülete: 3.300 m²) rekonstrukciós munkálatai az alábbiak: burkolatszélesítés, burkolat megerősítés 1 rtg-ben kétoldali szegély kiépítéssel csapadékvíz elvezetéssel, melynek kalkulált költsége **30 MFt**.

4.) A **Nyugati sor** (hossza: 1.400 m, felülete: 10.500 m²) rekonstrukciója tartalmazza a burkolat szélesítését, a kétoldali szegély kiépítését, a csapadékvíz elvezető rendszer rekonstrukcióját, valamint a szükséges útalapcserét, 2 rtg aszfaltburkolattal, melynek kalkulált költsége mintegy **115-120 MFt**.

5.) **Tokay utca** (hossza: 1.360 m, felülete: 5.600 m²) rekonstrukciója során elkészülne a burkolat szükség szerinti szélesítése, és a szükséges mértékű útalap cseréje, kétoldali szegély kiépítése, csapadékvíz elvezetéssel valamint 1 rtg aszfaltburkolattal. A tervezett felújítás kalkulált költsége **58 MFt**. Ebben az összegben nem kalkuláltuk a Rákóczi utca - Új utcai csomópont átépítését.

6.) A **Hóvirág utca** (hossza: 1000 m, felülete: 6000 m²) rekonstrukciója során elkészülne az útburkolat szüksége szerinti szélesítése (6 m), kétoldali szegély kiépítésével, 1 rtg (4 + 2 cm) aszfaltburkolattal. A tervezett útrekonstrukció becsült költsége: **38 MFt**, a csapadékvíz elvezetés - egyoldali lejtéssel folyóka kialakításával - kalkulált költsége pedig **13 MFt**.

7.) **Liget utca** rekonstrukciója során **I. ütemben** a Bánomkerti út és a Böszörményi út közötti szakasz (900 m; 5400 m²) rekonstrukciója történne meg, mely során elkészülne az útburkolat szüksége szerinti szélesítése (6 m), padkarendezéssel, 1 rtg aszfaltburkolattal, csapadékvíz elvezetéssel. A tervezett rekonstrukció becsült költsége: **31 MFt**. Ezt követően a **II. ütem** feladata lenne

a volt. 4. sz. főúthoz történő kikötése (450 m; 2700 m²) melynek kalkulált költsége padkarendezéssel, 1 rtg aszfaltburkolattal **36 MFt**. A csapadékvíz elvezetése szivárgó – szikkasztó – jellegű árokkal lenne megoldva, melynek költsége hozzávetőlegesen **3 MFt**.

8.) **Galgócz sor** (620 m; 3720 m²) rekonstrukciója során megtörténne az út szükséges mértékű szélesítése (6 m), 1 rtg aszfaltburkolattal, padkarendezéssel, a csapadékvíz elvezető árok burkolásával, illetve a Tokay és az Ipartelepi u. között zárt csapadékvíz elvezető kiépítésével. Az útrekonstrukció kalkulált költsége **26 MFt**, a csapadékvíz elvezetés becsült költsége **3.6 MFt**.

Útépités

sorszám	Utca megnevezése	Felület (m ²)	Összeg
1.	Eötvös	800 m ²	8.8 MFt
2.	Fehér	1200 m ²	13.2 MFt
3.	Földesi	2200 m ²	24.2 MFt
4.	Százados	400 m ²	3.5 MFt
5.	Tölgyfa	1800 m ²	15 MFt
6.	Tulipán	500 m ²	5.5 MFt
7.	Búzavirág	500 m ²	5.5 MFt
8.	Pipacs	500 m ²	5.5 MFt
9.	Bródy	1300 m ²	14.3 MFt
10.	Muskátli	650 m ²	7.2 MFt
11.	Határ	150 m ²	1.7 MFt
12.	Új feltáró út folytatása a Gábor Áron és Damjanich utcák között	900 m ²	9.9 MFt

A Damjanich utca - Gábor Áron utcai árkötő út megépítése a fedett élményfürdő megvalósításával egyidejűleg különösen fontos lenne. Jelenleg még nem biztosított minden feltétel, hiszen a Gábor Áron utca érintett szakaszán még kisajátításokat kell lebonyolítani a HÉSZ által előírányzott szabályozási szélesség biztosításához.

A Major utca és a Szabó László zug összekötéséhez a Szabó László zug 9 sz. (hrsz: 2403) alatti ingatlanból területet szükséges még kisajátítani, csak ezt követően van lehetőség a HÉSZ szerinti kialakításra.

Burkolatfelújítás (útszönyegezés) padkarendezéssel:

sorszám	Utca megnevezése	Felület (m2)	Padka (m2)	Összeg
1.	Ádám	5.500	1.000	21.3 MFt
2.	Keleti	5.000	1.600	20.7 MFt
3.	Hajdú	5.000	1.700	20.9 MFt
4.	Sarló	2.350	1.100	10.5 MFt
5.	Olajmalom	2.000	650	8.3 MFt
6.	Tompa	2.000	600	8.2 MFt
7.	Bajcsy az Új utcától Szívós között	1.800	600	7.6 MFt
8.	Bajcsy a Libagáttól a Kör u.-ig	600	200	2.5 MFt
9.	Vasvári Pál vége	600	200	2.5 MFt
10.	Bartók Béla vége	600	200	2.5 MFt
11.	Mező	1800	700	7.6 MFt
12.	Luther	3000	-	12.6 MFt
13.	Hőgyes Kossuth-Rákóczi között	1400	400	5.9 MFt
14.	Hamvas	3300	1200	13.9 MFt
15.	Kossut a Hőforrástól kifelé	4200	1400	17.6 MFt
16.	Alkotás u. a Szabadság u. és a Csontos u. között	3000	1200	12.6 MFt
17.	Gorkij Szabadság és a Csontos u. között	3000	1200	12.6 MFt
18.	Szík u.	1200	400	5.1 MFt
19.	Jókai sor	4200	-	17.3 MFt
20.	Törökdomb u.	1800	700	7.6 MFt
21.	Libagát u. az Ipartelep és Médy u. között	900	300	4 MFt
22.	Bánomkerti u. Tessedik u.tól kifelé	1920	750	8.5 MFt
23.	Tessedik a Bánomkerti Herman O. u. között	1500	500	6.3 MFt
24.	Hajdú Camping melletti utca	1000	-	4.2 MFt
25.	Szilfákalja Major u-i lakótelepi szervízutak	9000	2600	37.8 MFt
26.	Széchenyi utca vége	250	100	1 MFt
27.	Bányász utca	3400	-	14 MFt

28.	Egressy Béni utca	1200	400	5.1 MFt
29.	Vadas utca	3860	780	14.7 MFt
30.	Médy István utca	1500	600	6.3 MFt

Az Orgona utca szélesítése és felújítása indokolt a Rózsa utca és a Hóvirág utca között. (500 m; 3000 m²; kalkulált költség : 17 MFt)

Ebben a fejezetben nem szerepeltetjük az utak kátyúzási feladatait, hiszen azokat az éves útfenntartási keret terhére kell elvégezni, az nem minősül fejlesztésnek. 2007 évben útfenntartási (kátyúzás, burkolatfestés, táblák cseréje és karbantartása, utak menti kaszálás, forgalmi rend módosítás költségei) célra felhasználható keret 14.5 MFt.

(A belterületi utak fenntartására fordítandó összeget, vagyis a fenntartás természetes mutatóit egy egyszerű számítással meg lehet határozni: van 110 km út, az utakat 10-15 évenként kell felújítani, tehát minimum (110km : 15 év) 7.33km/év utat kellene szőnyegezéssel felújítani. Ez a számítás műszakilag megfelelő utat feltételez, de a „választási” útjaink minősége gyenge, az iparterületeken nem a terhelésnek megfelelően készült, tehát a fenti számításnak megfelelő felújítás mellett a kátyúzásra (fenntartásra) is sokat kell fordítani. Ellenkező esetben az utakat újra kell építeni.)

3.) Járdák állapota

Ezen fejezeten belül elsősorban a frekventált helyeken található, felújításra szoruló sétányokra koncentráltunk. Ezen túlmenően véleményünk szerint a rendelkezésre álló összeg felhasználását a balesetveszélyes helyek megszüntetésére illetve a hiányok csökkentésére kell fordítani.

1.) A város első díszburkolattal ellátott gyalogjárdája a **Mátyás király sétányon** található. Az idő már igen „eljárt” felette, a burkolat több helyen megsüllyedt, a felhagyott, megszüntetésre váró virágágyások és favermek akadályozzák a közlekedést. A sétány a város frekventáltabb részén helyezkedik el, ebből kifolyólag közkedvelt találka-, illetve sétálóhely különösen nyári időszakban. A területen megforduló gyalogos forgalom nagysága indokolja, hogy haladéktalanul megkezdődjön a rekonstrukciója. Véleményünk szerint a meglévő burkoló elemek visszarakása már nem kívánatos itt, a felszedését követően másik, kevésbé frekventált helyen újrarakható.

A sétány 515 m hosszú, így megközelítőleg 3000 m² felületet kellene újraburkolni, illetve az alapját megépíteni, ugyanis az jelenleg csak zúzalékon

fekszik. Az előzetes kalkuláció alapján a teljes rekonstrukció (bontás, CKT alap készítés, térkő lerakása) költsége hozzávetőlegesen **24 MFt**. Ez az összeg nem

tartalmazza a térkő anyagárát, valamint a gyalogos sétány esetleges szélesítési költségeit. (Az új térkő árát min. 4.000,-Ft/m² árral lehet számolni, mely jelen esetben további 12 MFt költség.)

(A sétány felújítása kapcsán felmerült annak lehetősége, hogy - a sétány jelleg erősítése érdekében - a közlekedési útfelület csökkentésével a gyalogos sétány szélesítésre kerüljön. A Mátyás király sétány útburkolatának szélessége jelenleg 7.00-7.60 m közötti. Ebben az esetben a felújítás költségei lényegesen magasabbak lesznek.)

2.) a **Strand nyári főbejárata előtti tér** valamint a szökőkút, **Harangház előtti** térburkolat, a **Szilfákalja páros oldal** sétány valamint a **József Attila** utca elején található térkőburkolat és támfal helyenkénti javítása, átrakása hozzávetőlegesen **8.000,-Ft/m²** összegre tehető.

3.) A **Hősök terén** és a **Szilfákalja páratlan oldalán** lévő aszfalt **járda és kerékpárút** felújítása évek óta húzódó feladat. A felújítás két szakaszra bontható:

a.) A **Luther u. – Rákóczi u. közötti szakaszon** a volt 4. sz. főközlekedési út szegélye és a **kerékpárút** közötti terület vízelvezetése nem megoldott. A kerékpárúton rendszeresen áll a víz, mert lefolyása nem biztosított. A föld megtámasztására szegély építése is indokolt. A korábban a fenti szakaszon telepített sövény megvédte, illetve felfogta a járművek által felcsapódó vizet, sarat (ilyen szempontból a visszatelepítése indokolt lenne még akkor is, ha az élettartama ismét csak néhány évre szól). A komplett felújítást (térkőburkolattal, vízelvezetéssel) **15 MFt**-ra kalkuláljuk.

b.) **Szilfákalja úti kerékpárút és járda** (Luther utca és Arany János utca között) állapota sem kielégítő, sok helyen balesetveszélyes. A biztonságos gyalogos közlekedés lebonyolítására célszerű volna szélesíteni a meglévő burkolatot, a vízelvezetés teljes átépítésével, mivel a folyóka már nem látja el maradéktalanul a funkcióját. Felújítását térkő burkolattal mintegy **30 MFt**-ra kalkuláljuk.

A fentebb felsoroltakon kívül általánosságban elmondható, hogy a meglévő járdák felújítása szinte a város minden utcájában elképzelhető. Az elvégzendő feladatokat adott évben a balesetveszélyes helyek megszüntetésére és a hiányokra koncentrálni kell meghatározni. Az alábbi táblázatban azokat az utcákat szerepeltetjük, ahol egyáltalán nincs kiépített járda.

Járdaépítés			
Sorszám	Megnevezés	Felület (m ²)	Összeg

1.	Földesi utca	500	2.5 MFt
2.	Tölgyfa utca páratlan oldala	220	1.1 MFt
3.	Liget utca	300	1.5 MFt
4.	Petőfi utca a Szováti – Keleti utca kereszteződésénél	50	200 eFt
5.	Böszörményi úton a Somogyi zugsál	30	120 eFt
6.	Major u. 22-24. és a 10-12. sz. között a parkon keresztül	100	400 eFt
7.	Tessedik utcán a Diószegi és Herman Ottó utcák között	100	400 eFt
8.	Csatornakertben a Szováti útfélen a Déli sor és a dűlőutak között	600	3 MFt

4.) Játsszóterek állapota

Hajdúszoboszló városában évek óta megoldatlan problémát jelent a játsszóterek állapota. A 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet, az MSZ EN 1176 valamint az MSZ EN 1177 szabványok pontosan és szigorúan szabályozzák a játsszóteri eszközök iránt tanúsított követelményeket. A köztéri játsszóterek felülvizsgálati anyaga még 2005 évben elkészült.

Fent említett követelményeknek való megfelelés meglehetősen nagy anyagi ráfordítással jár, ami több gondolatot is felvethet, így azt, hogy érdemes-e a meglévő játsszókat korszerűsíteni, kell-e a városba annyi játsszóter amennyi most van, vagy elég kevesebb több korszerűbb játsszóval.

Véleményünk szerint a városban elegendő lenne 3-4 központi, korszerű játsszóteret kialakítani. Biztosan megtartásra javasolt a Luther utcai és a Harangház mellett, a Szent István parkban található játsszóter.

Arra vonatkozóan is érkezett javaslat, hogy a többi helyen nem a klasszikus értelemben vett játsszóter lenne, hanem csupán néhány utcabútor kerülne kihelyezésre, pl.: a Galgócz soron elég lenne két focikapu, egy kosárpálánk, egy asztal padokkal és egy árnyékoló tető. (Amelyik játsszóteren a homokozót benövi a gaz, arra nincs szükség!)

Elmúlt év nyarán elkészült az első uniós előírásoknak is mindenben megfelelő Luther utcai játsszóter, melynek megfelelő üzemeltetésére min. 5 évig köteles az önkormányzat, ellenkező esetben a megítélt támogatás visszafizetésére kötelezhető. Ennek éves költsége mintegy 600.000,-Ft, mely nem tartalmazza a rongálásból keletkező elemek pótlási, vagy nagyobb javítási költségét.

Az alábbiakban ismertetjük a városban meglévő köztéri játszóterek állapotfelmérésének rövid kivonatát:

helyszín	Játzószerek bontásának becsült költsége	Szabványosítás becsült költsége	Eszköz csere becsült költsége
Bányász u. Egészség ház mellett	50.000,-	1.170.000,-	-
Bányász u. 18. tömbbelsőben	25.000,-	550.000,-	480.000,-
Bányász u. 31/c. tömbbelsőben	25.000,-	1.000.000,-	460.000,-
Szilfákalja u. 37.	25.000,-	1.150.000,-	460.000,-
Szilfákalja u. 20.	25.000,-	1.050.000,-	230.000,-
Szilfákalja 16.	75.000,-	550.000,-	710.000,-
Major u. Isonzó u. tömbbelső	0,-	0,-	7.800.000,-
Rákóczi u. 145.	0,-	700.000,-	460.000,-
Galgócz sor	35.000,-	1.000.000,-	1.360.000,-
Hősök tere 21. előtt	-	500.000,-	-

A táblázatba beírt értékek a 2005. évi felmérésből kerültek adoptálásra, így ezek az árak csak tájékoztató jellegűek.

A fenti rövid ismertetőből kiderül, hogy a városban jelenleg 12 db játszótér található. A játszóterek közül egyedül a Luther utcai felel meg minden jelenleg érvényben lévő szabványnak, hiszen ez a tavalyi évben pályázati pénz felhasználásával átépítésre került, a beruházás 5.550.000,-Ft-ba került.

A Szent István parkban lévő fa játszótér felújítása, átépítése nagyon indokolt, hiszen ez az a játszótér, amely a legpreferáltabb helyen helyezkedik el. Helyi adottságát is tekintve nem mindegy, hogy milyen anyagokból épül, és mit közvetít az ide látogató vendégek felé. Itt olyan játékokat kell elhelyezni, amelyek kibírják a rongálók ténykedéseit, vagy nyitva tartási idő meghatározása mellett, a folyamatos őrzés biztosításával kell üzemeltetni. A játszótér építő népi iparművész, a tavalyi évben arról tájékoztatott bennünket, hogy a játékok hibáinak kiküszöbölését követően szükséges azok újbóli felülvizsgálata, de arra nincs garancia, hogy azok meg fogják felelni az elvárásoknak, mivel a játékok nem minősítettek.

A Harangház és a már meglévő jelfák, mellé véleményünk szerint célszerű és esztétikus lenne hasonló szellemben készült játékokat elhelyezni.

Amennyiben a játszóterek száma nem csökken az elkövetkezendő időszakban, a meglévő 12 játszótér a következő szempontok szerint javasoljuk csoportosítani:

1.) sürgősen felújításra (vagy bontásra) szorul:

- Szent István park
- Major u. 4.

2.) felújításra (vagy bontásra) szorul:

- Bányász u. Egészség ház mellett
- Bányász u. 18. tömbbelső
- Bányász u. 31/c. tömbbelső
- Szilfákalja u. 37.
- Szilfákalja u. 20.
- Szilfákalja 16.
- Rákóczi u. 145.
- Galgócz sor
- Hősök tere 21. előtt

3.) folyamatos karbantartás, évenkénti felülvizsgálattal:

- Luther utcai játszótér

(Mivel elég tágas a tér így megfontolandó még egy-két új játék illetve pihenő telepítése.)

Dühögők

A dühögőkkel kapcsolatosan megoszlanak a vélemények. Egyaránt lehet hallani a dühögők megtartását és felújítását célzó törekvéseket, de ugyanakkor néhányan azok végleges megszüntetését is el tudnák képzelni. Ez utóbbit azzal a feltétellel, hogy az iskolák sportlétesítményeit alkalmassá kell tenni az azon kívüli használatra is. Ezáltal biztosított a pálya őrzés-védelme, a sportolói balesetek kezelése, nincs esély és lehetőség a pálya tartozékainak rongálására. Ugyanakkor az a probléma is orvoslásra kerül, hogy a lakótelepi lakások ablakai alatt este 9-kor még zajonganak, üvöltöznek, „dühöngenek”.

Korábbi testületi ülésen már szó esett a dühögők mai kor igényeinek megfelelő, valamint a szabványoknak minden szempontból megfelelő felújításával kapcsolatos költségekről. Irodánk akkor 2 multifunkciós sportpályát forgalmazó céget keresett meg ajánlatadásra.

S' AJO ABC-TEAM Kft. ajánlata MultiSportAréna elnevezésű kerítésrendszer, amely igazodik a területnagysághoz. A pálya alkalmas futball, kosárlabda, kézilabda, röplabda és más játékok üzésére.

A pálya bekerülési költsége bruttó 16.389.360,-Ft, amely ár nem tartalmazza a játszószerkek szerelési költségeit, a földmunkákat és a betonozási munkákat.

A Fito System Kft. két többfunkciós sportpályára adott ajánlatot, ugyanazon sportolási lehetőségekre alkalmasak, mint az előző pálya, de itt a kerítésrendszer nincs olyan magas. Az egyik pálya költsége 13.857.907,-Ft a másik pálya ára 18.202.446,-Ft.

Fenti árak tájékoztató jellegűek, nem tartalmazzák a pálya megvilágításának költségeit.

Az ajánlatokból látható, hogy a dühöngő felújítása komoly anyagi forrást igényel az Önkormányzattól, amely ha nem kerül a költségvetésben biztosításra, úgy csak megfelelő pályázati lehetőséget kihasználva valósulhat meg. Ezen felújításokat követően az Önkormányzatnak kötelezettséget kell vállalni a későbbi fenntartásra is.

5.) Külterületi utak és hidak állapota:

Utak

1.) A **0263 hrsz-ú** 1 ha 4899 m² területű külterületi mezőgazdasági út felújítása az AVOP (ÚMVP) pályázat keretében, a Szilas-Farm Kft., a Hajdúföld Mg.-i Vállalkozók Szövetkezete, Béla Kft. valamint az Emág 2000 Kft.-vel megkötött együttműködési megállapodás alapján. A felújítás kalkulált költsége **73 MFt**.

2.) A 0114/178, a 0140, a 0143 hrsz-ú ingatlanokat érintő, a **Czeglédi dűlő**ben található pulykatelep és a környező szántóföldek megközelítését szolgáló külterületi út felújítása az AVOP (ÚMVP) pályázat keretében a AGRICOM 97 Bt. képviselője és az érintett földtulajdonosokkal kötendő együttműködési megállapodás alapján. A felújítás várható költsége **160 MFt**. A projektet érinti a Magyar Közút Kht-val kötendő külterületi úthálózati elemek cseréje vonatkozó szerződés.

3.) Az első két pontban megfogalmazott konkrét elhatározásokon - az érintett gazdák és földtulajdonosok részéről – túl a város falugazdásza az alábbi utak felújítását tartja szükségesnek: **Ádám dűlő – Kötelesi út – Szedres dűlő**, a hajdúszováti víztározóhoz vezető út felújítása, az Adler dűlő összekötése a 4. sz. főúttal, az Angyalházi út aszfaltozása, a Foghtüy dűlő aszfaltozása a Malom sortól a repülőtér mellett, valamint a Nádudvari út összekötése az Angyalházi úttal.

Hidak

Az I/1999.(I.14.) KHVM rendelet szabályozza a közúti hidak nyilvántartását és műszaki felügyeletét, mely komoly kötelezettséget ró az önkormányzatokra. A

hivatal és a VG. ZRt tartott ugyan helyszíni szemléket az elmúlt évek során, de műszeres vizsgálatokkal alátámasztott szakvélemény nem készült.

1.) A 2003 évi városi költségvetésben biztosított összegből az **Angyalfázi út Keleti Főcsatorna** fölött átívelő hídjának felülvizsgálati anyaga készült el. Ezen felülvizsgálat alapján annak felújítása cca. **80 MFt** összegre kalkulálható.

2.) Nagyon balesetveszélyes állapotban van **K-VII., K-VIII.** jelű öntözőcsatorna felett átívelő híd, mely esetekben „csodának” mondható, hogy nem történt még komolyabb baleset. A két híd felújítását a felújítási tervekkel együtt megközelítőleg **150 MFt**-ra kalkuláljuk. Amennyiben ezen hidak felújítása nem kezdődik meg ebben az évben, úgy azokat a forgalom elől el kell zárni, hiszen stabilitásuk bizonytalan.

3.) Nem készült el az **Apagyi híd** felülvizsgálati anyaga sem, melyre mintegy **2 MFt** összegre lenne szükség.

Hajdúszoboszló, 2007. március 07.

Szilágyiné Pál Gyöngyi
főmérnök

HATÁROZAT

61/2007. (III. 22.) Képviselő-testületi határozat

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata a város infrastruktúra állapotfelméréséről készített tájékoztató anyagban foglaltakkal egyetért.

Az anyag által feltárt vizsgált területek vonatkozásában 2007. évben az alábbi intézkedéseket határozza meg:

1.) Belvíz- és csapadékvíz elvezetés területén:

Hajdúszoboszló város Önkormányzata Képviselő-testülete a város csapadék-, és belvíz elvezetési felülvizsgálati anyagának elkészítésére 16 MFt keretösszeget biztosít a költségvetés beruházási táblázatában szereplő pályázati-, és beruházási céltartalék terhére.

Utasítja a jegyzőt a terv elkészíttetésével - pályázat kiírása - kapcsolatosan tegye meg a szükséges intézkedéseket, melynek teljesítéséről a Képviselő-testületet köteles tájékoztatni.

Egyidejűleg felhatalmazza a polgármestert a nyertes tervezővel történő szerződéskötésre.

2.) Közlekedési infrastruktúra területén:

2.1.) Az Észak-alföldi OP 2.1.1 fejezete várható pályázati kiírása esetén az alábbi fejlesztéseket határozza meg fontossági sorrendben:

- a.) József Attila utca teljes rekonstrukciója
- b.) Nyugati sor út teljes rekonstrukciója
- c.) Tokay utca és Galgócz sor teljes rekonstrukciója
- d.) Liget utca I-II. ütem

Utasítja a Jegyzőt, hogy a fenti útrekonstrukcióhoz szükséges engedélyes tervek elkészíttetése érdekében a tervezői pályáztatást bonyolítsa le. A tervek elkészíttetésére 9,4 Mft keretösszeget biztosít a városi költségvetés beruházási táblájában található fejlesztési és pályázati céltartalék terhére.

Felhatalmazza a Polgármestert a vállalkozási-tervezési szerződés aláírására.

Az előterjesztés határozati javaslatának további részeit tájékoztató jelleggel elfogadja, melyekről egyedi előterjesztések alapján, pályázati lehetőségek függvényében a későbbiekben dönt.

Határidő: folyamatos, 2007. december 31.

Felelős: jegyző